

PENSIOENREGLEMENT

VAN

DSM BIOLOGICS BV

Datum ingang: 1 oktober 1991

Datum wijziging: 1 januari 2003

INHOUDSOPGAVE

Artikel		Blz.
Artikel 1	Definities	1
Artikel 2	Deelname.....	2
Artikel 3	Pensioenverzekeringen	3
Artikel 4	Pensioenen	3
Artikel 5	Diensttijd, Salaris, Franchise, Pensioengrondslag, Financiering.....	4
Artikel 6	Ouderdomspensioen	5
Artikel 7	Part-time dienstverband en ouderschapsverlof.....	5
	Part-time dienstverband	5
	Ouderschapsverlof	6
Artikel 8	Nabestaandenpensioen voor de partner.....	6
Artikel 8A	Aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner.....	6
Artikel 8B	Keuzemogelijkheid ten aanzien van het ouderdomspensioen.....	7
	Omzetting nabestaandenpensioen voor de partner in ouderdomspensioen.....	7
Artikel 9	Nabestaandenpensioen voor de kinderen	8
Artikel 10	Vrijstelling van premiebetaling in geval van arbeidsongeschiktheid	9
Artikel 11	Pensioen en scheiding	10
	Bijzonder nabestaandenpensioen voor de partner	10
	Bijzonder ouderdomspensioen	10
Artikel 12	Vervallen	11
Artikel 13	Aanspraken bij beëindiging dienstverband	11
Artikel 14	Het recht op waardeoverdracht	12
Artikel 15	Toeslagen	12
Artikel 16	Uitkeringen	13
Artikel 17	Eigen bijdrage	13
Artikel 18	Verplichtingen	13
Artikel 19	Bijzondere gevallen	14
Artikel 20	Betalingsachterstand.....	14
Artikel 21	Aanvulling en afwijking van het reglement.....	14
Artikel 22	Toepasselijkheid.....	15
Artikel 23	Inwerkingtreding	15
Artikel 24	Ongehuwden ouderdomspensioen.....	15
Artikel 25	Arbeitsongeschiktheidspensioen	16
Artikel 26	Aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen	17

PENSIOENREGLEMENT VAN DSM BIOLOGICS B.V.

Artikel 1 Definities

In dit pensioenreglement en de daarbij behorende stukken wordt verstaan onder:

1. **De werkgever:**
DSM Biologics BV, statutair gevestigd te Groningen.
2. **De werknemer:**
een ieder die op grond van een arbeidsovereenkomst in dienst is van de werkgever.
3. **De deelnemer:**
iedere werknemer die overeenkomstig dit pensioenreglement aan de pensioenregeling deelneemt.
4. **De aspirant deelnemer:**
iedere werknemer die nog geen deelnemer is, omdat hij/zij de leeftijd van 25 jaar nog niet heeft bereikt.
5. **De gewezen deelnemer:**
degenen die (aspirant) deelnemer is geweest, doch wiens deelnemerschap voor de pensioendatum is opgehouden conform het bepaalde in het pensioenreglement anders dan door overlijden of pensionering en aan wie een premievrije pensioenaanspraak is toegekend.
6. **De gepensioneerde:**
degenen die overeenkomstig de bepalingen van dit pensioenreglement een ouderdomspensioen geniet.
7. **De partner:**
  - a. de vrouw of de man met wie de (aspirant/gewezen) deelnemer vóór het bereiken van de pensioendatum is gehuwd;
  - b. de vrouw of de man met wie het partnerschap met de (aspirant/gewezen) deelnemer vóór het bereiken van de pensioendatum is geregistreerd bij de burgerlijke stand op de wijze als omschreven in het Burgerlijk Wetboek;
  - c. indien a en b niet van toepassing zijn, wordt op verzoek van de (aspirant/gewezen) deelnemer de vrouw of de man met wie de (aspirant/gewezen) deelnemer samenwoont als partner erkend indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:
    1. de partner is ongehuwd en geen geregistreerd partnerschap aangegaan en geen bloed- en aanverwant in de rechte lijn van de (aspirant/gewezen) deelnemer;
    2. de partners voeren gedurende ten minste een half jaar een gemeenschappelijke huishouding hetgeen blijkt uit een uittreksel uit het bevolkingsregister; de gemeenschappelijke huishouding moet zijn begonnen vóór het bereiken van de pensioendatum van de (gewezen) deelnemer;
    3. de partners beschikken over een notarieel verleden samenlevingscontract, inhoudende enige vermogensrechterlijke zaken.

8. **Partnerschap:**
de formele relatie met een partner als bedoeld in lid 7.
9. **Scheiding:**
  - a. echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
  - b. eindiging van een geregistreerd partnerschap met wederzijds goedvinden of door ontbinding op verzoek van één van de partijen;
  - c. eindiging van het samenlevingsverband als bedoeld in lid 7 onder c, anders dan door huwelijk of geregistreerd partnerschap met dezelfde partner.
10. **Scheidingsdatum:**
de datum waarop de rechterlijke uitspraak houdende de scheiding of de beëindiging van het geregistreerd partnerschap wordt opgenomen in de registers van de burgerlijke stand, dan wel de datum waarop het samenlevingsverband als bedoeld in lid 7 onder c wordt beëindigd of het samenlevingscontract wordt verbroken blijkend uit een schriftelijke melding van de (aspirant/gewezen) deelnemer of zijn partner.
11. **De nagelaten betrekkingen:**
  - a. de partner dan wel de kinderen van een (aspirant) deelnemer;
  - b. de partner dan wel de kinderen van een gewezen deelnemer.
12. **De kinderen:**
de wettige en natuurlijke kinderen alsmede de kinderen die als eigen kinderen door de (aspirant/gewezen) deelnemer of gepensioneerde worden opgevoed en geheel of nagenoeg geheel door hem (haar) worden onderhouden, dit alles voor zover deze kinderen de leeftijd van 18 jaar of, indien zij recht hebben op een uitkeringen op grond van de Wet op de Studiefinanciering en/of zij voldoen aan de voor de Algemene Kinderbijslagwet geldende omschrijving van invalide of studerende kinderen, de leeftijd van 27 jaar nog niet bereikt hebben.
13. **De pensioendatum:**
de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd van 65 jaar bereikt.

Artikel 2   Deelname

1. Deelnemers zijn alle werknemers van 25 jaar en ouder.
2. Het deelnemerschap eindigt:
  - a. bij overlijden van de (aspirant) deelnemer;
  - b. op de pensioendatum;
  - c. zodra het dienstverband van de werknemer met de werkgever tot een einde komt, tenzij het dienstverband wordt verbroken doordat er sprake is van arbeidsongeschiktheid en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid is toegekend.
3. Iedere (aspirant) deelnemer wordt bij aanvang van het (aspirant) deelnemerschap door de werkgever schriftelijk op de hoogte gesteld van de inhoud van het geldende pensioenreglement. Jaarlijks stelt de werkgever hen schriftelijk op de hoogte van daarin aangebrachte wijzigingen.
Voor belanghebbenden ligt het reglement ter inzage bij de werkgever en bij de verzekeraar van de pensioenregeling.

Artikel 3 Pensioenverzekeringen

1. De pensioenrechten zijn verzekerd bij N.V. Pensioenverzekeringsmaatschappij DSM te Heerlen, hierna PVM genoemd.
2. Door het sluiten en instandhouden van de pensioenverzekeringen, met inachtneming van het hierna bepaalde, zal de werkgever volledig gekweten zijn van de verplichtingen die voor hem uit dit pensioenreglement voortvloeien.
3. De krachtens dit pensioenreglement toegekende pensioenaanspraken zijn mede onderworpen aan de bepalingen van het collectieve contract zoals dat tussen de werkgever en PVM is gesloten.
4. De voor de verzekeringen geldende voorwaarden van verzekering worden desgewenst ter inzage verstrekt.

Artikel 4 Pensioenen

1. a. De deelnemer, respectievelijk de nagelaten betrekkingen van de deelnemer hebben recht op:
    1. ouderdomspensioen;
    2. (aanvullend) nabestaandenpensioen voor de partner;
    3. nabestaandenpensioen voor de kinderen;
    4. (aanvullend) arbeidsongeschiktheidspensioen;een en ander met inachtneming van de bepalingen van dit pensioenreglement. Het onder punt 4 bedoelde pensioen wordt op risicobasis verzekerd en vervalt zonder dat er recht bestaat op een premievrije polis of afkoopwaarde, indien en zodra de dienstbetrekking tussen de deelnemer en de werkgever wordt beëindigd.
  - b. De aspirant deelnemer, respectievelijk de nagelaten betrekkingen van de aspirant deelnemer hebben recht op:
    1. (aanvullend) nabestaandenpensioen voor de partner;
    2. nabestaandenpensioen voor de kinderen;
    3. (aanvullend) arbeidsongeschiktheidspensioen.een en ander met inachtneming van de bepalingen van dit pensioenreglement. De onder de punten 1 tot en met 3 bedoelde pensioenen worden op risicobasis verzekerd en vervallen zonder dat er recht bestaat op een premievrije polis of afkoopwaarde, indien en zodra de dienstbetrekking tussen de aspirant deelnemer en de werkgever wordt beëindigd vóór opname van de aspirant deelnemer in de volledige pensioenregeling.
  - c. De gewezen deelnemer, respectievelijk de nagelaten betrekkingen van de gewezen deelnemer hebben recht op:
    1. ouderdomspensioen;
    2. nabestaandenpensioen voor de partner;
    3. nabestaandenpensioen voor de kinderen;een en ander met inachtneming van de bepalingen van dit pensioenreglement.
2. a. Iedere deelnemer ontvangt jaarlijks van PVM een opgave van de stand van de verworven aanspraken, een opgave van het te bereiken reglementaire pensioen, alsmede een opgave van de aan het desbetreffende of voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaanwinst van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen.

- b. Bij het einde van het deelnemerschap worden de pensioenrechten vastgelegd in een nieuw af te geven pensioenoverzicht, waarop - indien en voor zover niet anders is bepaald - de op dat moment geldende voorwaarden van verzekeringen van toepassing zijn.
De gewezen deelnemer kan dan geen rechten meer ontlenen aan dit pensioenreglement.
- c. Onverminderd het bepaalde onder punt b, verstrekt PVM op verzoek van de (gewezen) deelnemer binnen drie maanden na dat verzoek een opgave van de hoogte van de opgebouwde pensioenaanspraken, vermeerderd met de na beëindiging van het deelnemerschap toegekende toeslagen als bedoeld in artikel 15.

Artikel 5   Diensttijd, Salaris, Franchise, Pensioengrondslag, Financiering

1. De pensioenen worden berekend op basis van de diensttijd en de pensioengrondslag.
De diensttijd is gelijk aan de op maanden afgeronde tijd die in dienstverband bij de werkgever wordt doorgebracht, gerekend vanaf de eerste dag van de maand waarin de leeftijd van 25 jaar wordt bereikt of, indien deze datum op een later tijdstip ligt, de datum van in diensttreden. Hierbij wordt een overblijvende gedeelte van 15 dagen of meer naar boven afgerond.
Vanaf 1 januari samenvallend met of volgend op de 55-ste verjaardag van de (aspirant) deelnemer wordt voor de berekening van de pensioenverhogingen alleen de toekomstige diensttijd in aanmerking genomen.
2. **Het pensioensalaris** is gelijk aan het bruto jaarsalaris. Onder bruto jaarsalaris wordt verstaan 12 x het vaste maandsalaris vermeerderd met de vakantietoeslag. Voor (aspirant) deelnemers met een part-time dienstverband wordt het pensioensalaris verhoogd tot het niveau dat bereikt zou worden bij een volledig dienstverband.
3. De aftrek die gebaseerd is op de pensioenuitkeringen die van overheidswege worden verkregen, hierna genoemd **franchise**, bedraagt voor alle (aspirant) deelnemers EUR 13.500,00 (1 januari 2002).
De franchise kan jaarlijks per 1 januari (voor het eerst per 1 januari 2003) door de werkgever worden aangepast uitgaande van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever in het voorafgaande kalenderjaar, met dien verstande dat in het geval een algemene loonontwikkeling per 1 januari in werking treedt daarmee reeds bij de vaststelling van de franchise per die datum rekening kan worden gehouden.
4. **De pensioengrondslag** wordt bij aanvang van het deelnemerschap en vervolgens jaarlijks op de in de polis genoemde peildatum vastgesteld op een bedrag dat gelijk is aan het pensioensalaris verminderd met de franchise.
5. Indien bij de bepaling van een nieuwe pensioengrondslag blijkt dat deze lager is dan die waarop de pensioenen laatstelijk waren gebaseerd dan zullen de pensioenen ongewijzigd blijven, tenzij de verlaging van de pensioengrondslag een gevolg is van een vermindering van het aantal arbeidsuren waarop het dienstverband is gebaseerd, of van een salarisverlaging.
6. **Het financieren** van de door de werkgever toegezegde pensioenen geschiedt door middel van het storten van jaarlijkse koopsommen.

7. Het verschil tussen het toegezegde nabestaandenpensioen voor de partner en voor de kinderen en het reeds ingekochte nabestaandenpensioen voor de partner en voor de kinderen wordt op risicobasis verzekerd. De financiering hiervan geschiedt eveneens op basis van jaarlijkse koopsommen.
8. Bij wijzigingen van de omstandigheden, waarvan de grootte van de toegezegde pensioenen afhankelijk is, worden deze pensioenaanspraken aan de nieuwe omstandigheden aangepast en wel met ingang van de peildatum volgend op of samenvallend met de datum waarop de wijziging heeft plaatsgevonden.
9. De jaarlijkse inkoop en de éénjarige risicodekking vinden bij wijziging van de toegezegde pensioenen op gelijke wijze plaats als omschreven in de leden 6 en 7.

Artikel 6 Ouderdomspensioen

1. Pensioengerechtigd voor het ouderdomspensioen is de (gewezen) deelnemer.
2. Het ouderdomspensioen gaat in bij in leven zijn van de pensioengerechtigde op de pensioendatum.
Het ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin het overlijden van de gepensioneerde plaatsvindt.
3. Het toegezegde ouderdomspensioen bedraagt per dienstjaar 1,75% van de laatstelijk vastgestelde pensioengrondslag, met inachtneming van het bepaalde in artikel 5 lid 1.
4. Het in te kopen ouderdomspensioen, per de datum waarop het recht op ouderdomspensioen ontstaat respectievelijk de daarop volgende peildatum, is gelijk aan het toegezegde ouderdomspensioen verminderd met het reeds ingekochte ouderdomspensioen per de desbetreffende peildatum en gedeeld door het op maanden afgeronde aantal dienstjaren, gelegen tussen de datum, waarop het recht op pensioen ontstaat respectievelijk de betreffende peildatum, en de pensioendatum.

Artikel 7 Part-time dienstverband en ouderschapsverlof

Part-time dienstverband

Voor (aspirant) deelnemers met een part-time dienstverband wordt, voor het bepalen van de pensioenen voor deze deelnemers, het pensioensalaris verhoogd tot het niveau dat bereikt zou worden bij een volledig dienstverband.

Vervolgens wordt het in artikel 6 lid 3 bedoelde percentage per dienstjaar zodanig verlaagd dat het in overeenstemming is met de verhouding part-time dienstverband en full-time dienstverband. Bij de berekening van de pensioenen wordt de op dat moment geldende part-time graad voor de resterende duur van de verzekering in aanmerking genomen.

De part-time graad is alleen van toepassing op de dienstduur die door de deelnemer in part-time dienstverband is doorgebracht.

Ouderschapsverlof

Tenzij bij collectieve overeenkomst of bij regeling door of namens een bevoegd publiekrechtelijk orgaan anders is dan wel wordt beslist, geldt het navolgende:

De Wet Ouderschapsverlof regelt het recht op deeltijdverlof. Deelnemers kunnen in verband met het verzorgen van hun kinderen, die de leeftijd van 4 jaar nog niet hebben bereikt, voor een aaneengesloten periode van maximaal 6 maanden ouderschapsverlof opnemen. Dit verlof geldt voor een aaneengesloten periode van maximaal 6 maanden waarbij ten minste 20 uur per week moet worden gewerkt. Het verlof wordt alleen gegeven indien een effectieve bedrijfsvoering dit toelaat, een en ander ter beoordeling van de werkgever.

Indien de (aspirant) deelnemer van voornoemde faciliteit gebruik maakt, zal het dienstverband in de betreffende periode gelijk gesteld worden met een part-time dienstverband, met dien verstande dat de hoogte van de nabestaanden voorziening tijdens het ouderschapsverlof op het oorspronkelijke niveau gehandhaafd blijft.

Artikel 8 Nabestaandenpensioen voor de partner

1. Bij het overlijden van een (aspirant/gewezen) deelnemer ontvangt zijn/haar partner een nabestaandenpensioen voor de partner.
2. Het nabestaandenpensioen voor de partner gaat in op de eerste dag van de maand waarin de (aspirant/gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt, mits de pensioengerechtigde partner dan in leven is.
Het nabestaandenpensioen voor de partner eindigt op de laatste dag van de maand waarin het overlijden van de pensioengerechtigde partner plaatsvindt.
3. Het nabestaandenpensioen voor de partner bedraagt 70% van het ouderdompensioen. Indien het overlijden van de (aspirant) deelnemer plaatsvindt tijdens het deelnemerschap wordt aangenomen dat de tijd gelegen tussen het tijdstip van overlijden en de pensioendatum volledig in dienstverband met de werkgever is doorgebracht.
4. Het nabestaandenpensioen voor de partner zal bij ingang worden verlaagd met 2,5% voor elk vol jaar dat de pensioengerechtigde vrouw/man ten tijde van de gezamenlijke huishouding meer dan 10 jaar jonger is geweest dan de overleden (aspirant/gewezen) deelnemer of gepensioneerde.
5. Het nabestaandenpensioen voor de partner wordt verminderd met de premievrije aanspraken op bijzonder nabestaandenpensioen voor de partner welke overeenkomstig dit pensioenreglement aan de gewezen partner(s) is (zijn) toegekend.

Artikel 8A Aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner

1. Bij overlijden van een (aspirant) deelnemer, dan wel een gepensioneerde die onmiddellijk aansluitend aan het dienstverband met de werkgever de pensioendatum heeft bereikt, ontstaat voor zijn/haar partner die jonger is dan 65 jaar en ingevolge de leden 1 tot en met 3 van artikel 8 aanspraak heeft op nabestaandenpensioen voor de partner bovendien een aanspraak op aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner.

Dit aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner bedraagt EUR 11.848,00 (1 januari 2002).

Het aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner kan jaarlijks per 1 januari (voor het eerst per 1 januari 2003) door de werkgever worden aangepast uitgaande van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever in het voorafgaande kalenderjaar, met dien verstande dat in het geval een algemene loonontwikkeling per 1 januari in werking treedt daarmee reeds bij de vaststelling van het aanvullend nabestaandenpensioen per die datum rekening kan worden gehouden.

2. Het bepaalde in lid 1 is van overeenkomstige toepassing op de nabestaande partner van een deelnemer op wie bij overlijden het bepaalde in artikel 10 van toepassing was, op voorwaarde dat het aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner naar evenredigheid wordt toegekend, en wel, indien op de overledene het bepaalde ingevolge artikel 10 van toepassing was voor:
  - a. 100% indien en zolang de arbeidsongeschiktheid 65% of meer bedraagt;
  - b. 50% indien en zolang de arbeidsongeschiktheid 45% tot 65% bedraagt
3. Het aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner gaat in op de eerste dag van de maand waarin:
  - a. de (aspirant) deelnemer overlijdt of
  - b. de gewezen deelnemer die tijdens een periode dat een onmiddellijk aansluitend aan het dienstverband op grond van de arbeidsvoorwaarden van de werkgever toegekende (pensioen)uitkering wordt genoten, overlijdt, mits de pensioengerechtigde partner dan in leven is.Het aanvullend nabestaandenpensioen voor de partner eindigt bij overlijden van de gerechtigde op de laatste dag van de maand waarin haar/zijn overlijden plaatsvindt, maar uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de gerechtigde de 65-jarige leeftijd bereikt.

Artikel 8B Keuzemogelijkheid ten aanzien van het ouderdompensioen

Omzetting nabestaandenpensioen voor de partner in ouderdompensioen

1. Vanaf een half jaar tot uiterlijk drie maanden vóór de pensioendatum, kan de (gewezen) deelnemer kiezen voor een verhoging van de aanspraak op ouderdompensioen, in plaats van een aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner. Deze keuzemogelijkheid geldt slechts ten aanzien van pensioenaanspraken die zijn verworven na 31 december 2001.
2. De keuze gebeurt door middel van een keuzeformulier dat, na een daartoe strekkend verzoek, door PVM aan de (gewezen) deelnemer ter beschikking wordt gesteld. PVM dient vóór de pensioendatum in het bezit te zijn van een zowel door de (gewezen) deelnemer als diens partner ondertekent keuzeformulier. Ondertekening van het keuzeformulier dient plaats te vinden ten overstaan van een notaris, welke het keuzeformulier in een notariële akte zal opnemen. Indien de (gewezen) deelnemer geen partner heeft of heeft gehad, is het bepaalde in de vorige volzin niet van toepassing.

3. Een keuze van een (gewezen) deelnemer voor verhoging van het ouderdomspensioen in plaats van de aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner, heeft tot gevolg dat de tot de pensioengerechtigde leeftijd opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen, voor zover verworven na 31 december 2001, met 20% wordt verhoogd, terwijl de na 31 december 2001 opgebouwde aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner voor de partner, met wie de (gewezen) deelnemer op de pensioendatum een partnerschap heeft, vervalt.
De werkgever kan het in de vorige volzin genoemde percentage, na overleg met de actuaris van PVM, wijzigen. Deze wijziging geldt voor alle (gewezen) deelnemers die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in lid 1 bedoelde keuzemogelijkheid.
De (gewezen) deelnemer kan verzoeken het vorenstaande slechts voor een deel te doen toepassen. De toepassing van het vorenstaande heeft plaats met inachtneming van het hierna in lid 4 bepaalde.
4. Indien vóór het bereiken van de pensioendatum reeds een aanspraak op bijzonder nabestaandenpensioen voor de partner als bedoeld in artikel 11 is toegekend, wordt een verhoging als bedoeld onder lid 3 slechts toegepast op het tot de pensioendatum opgebouwde ouderdomspensioen, nadat dit is verminderd met het ouderdomspensioen waarvan dat bijzonder nabestaandenpensioen voor de partner op de scheidingsdatum is afgeleid.

Artikel 9 Nabestaandenpensioen voor de kinderen

1. Pensioengerechtigd voor het nabestaandenpensioen voor de kinderen zijn de kinderen als bedoeld in artikel 1 van dit reglement. Geen recht op nabestaandenpensioen voor de kinderen bestaat wanneer de geboorte, de wettiging, de erkenning of de adoptie van het kind, dan wel de aanvaarding van het pleegouderschap plaats vond na de beëindiging van het deelnemerschap.
Indien binnen 9 maanden na beëindiging van het deelnemerschap de (aspirant) deelnemer komt te overlijden en er binnen die 9 maanden een kind wordt geboren dan wel een adoptiekind wordt toegewezen, dan zijn ook deze kinderen gerechtigd voor het op dat moment verzekerde nabestaandenpensioen voor de kinderen.
2. Het nabestaandenpensioen voor de kinderen gaat in op de eerste dag van de maand waarin de (aspirant/gewezen) deelnemer dan wel gepensioneerde overlijdt mits het pensioengerechtigde kind dan in leven is.
Het nabestaandenpensioen voor de kinderen eindigt op de laatste dag van de maand waarin de pensioengerechtigdheid van het betreffende kind ophoudt of, zo deze datum eerder valt, op de laatste dag van de maand waarin het overlijden van het pensioengerechtigde kind plaatsvindt.
3. Het nabestaandenpensioen voor de kinderen bedraagt voor elk kind 14% van het ouderdomspensioen.
Indien de (gewezen) deelnemer gebruik heeft gemaakt van de in artikel 8B omschreven mogelijkheid, wordt uitgegaan van het ouderdomspensioen dat, met inachtneming van het in de vorige volzin bepaalde, laatstelijk zou zijn uitgekeerd, indien geen omzetting overeenkomstig artikel 8B zou zijn toegepast.
Indien het overlijden van de (aspirant) deelnemer plaatsvindt tijdens zijn/haar deelnemerschap wordt aangenomen dat de tijd gelegen tussen het tijdstip van overlijden en de pensioendatum in dienstverband met de werkgever volledig is doorgebracht.

4. Het nabestaandenpensioen voor de kinderen wordt verdubbeld op de eerste dag van de maand waarin het pensioengerechtigde kind volle wees wordt.

Artikel 10   Vrijstelling van premiebetaling in geval van arbeidsongeschiktheid

1. Voor iedere (aspirant) deelnemer is vrijstelling van betaling meeverzekerd.
2. De vrijstelling van betaling gaat in op de eerste dag nadat de (aspirant) deelnemer 52 volle weken arbeidsongeschikt is geweest en eindigt op de pensioendatum of, zo deze datum eerder valt, op de dag waarop de (aspirant) deelnemer ophoudt arbeidsongeschikt te zijn dan wel op de dag waarop het overlijden van de gerechtigde plaatsvindt.
3. Vrijstelling van betaling alsmede de hoogte van de vrij te stellen betaling is afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid van de (aspirant) deelnemer.
4. Het bepalen of er recht bestaat op vrijstelling van betaling alsmede de vaststelling van de mate van arbeidsongeschiktheid geschiedt aan de hand van een aan PVM te overleggen beschikking, afgegeven door het uitvoerende orgaan van de WAO/AAW.
5. Indien en zolang de arbeidsongeschiktheid 65% of meer bedraagt, vindt volledige vrijstelling van de verschuldigde betaling plaats, terwijl bij een arbeidsongeschiktheid tussen de 45% en 65% de vrij te stellen betaling wordt gehalveerd. Het deel van de pensioenopbouw dat correspondeert met de vrijstelling van de verschuldigde betaling wordt door PVM voortgezet.
6. Indien de verschuldigde betalingen voor de in dit reglement genoemde pensioen-aanspraken op grond van de betreffende voorwaarden van verzekering niet meer verschuldigd zijn ten gevolge van volledige arbeidsongeschiktheid van een (aspirant) deelnemer, blijft ook na het beëindigen van het dienstverband tussen de werkgever en de (aspirant) deelnemer de op dat moment bestaande pensioenverzekering ongewijzigd in stand, indien en zolang deze arbeidsongeschiktheid voortduurt.
7. Indien de verschuldigde betalingen voor de in dit reglement genoemde pensioen-aanspraken op grond van de betreffende voorwaarden van verzekering ten dele niet meer verschuldigd zijn ten gevolge van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van een (aspirant) deelnemer, blijft ook na het beëindigen van het dienstverband tussen de werkgever en de (aspirant) deelnemer de op dat moment bestaande pensioenverzekering voor wat betreft het wegens arbeidsongeschiktheid vrijgestelde gedeelte van betaling verder ongewijzigd in stand, indien en zolang deze arbeidsongeschiktheid voortduurt.
8. Indien de mate van arbeidsongeschiktheid van een (aspirant) deelnemer wordt herzien, worden, indien het dienstverband tussen de werkgever en de (aspirant) deelnemer is beëindigd, de verzekerde pensioenbedragen aangepast overeenkomstig de gewijzigde vrijstelling van betaling.
9. Indien de mate van arbeidsongeschiktheid van een (aspirant) deelnemer geheel wordt herzien en tengevolge daarvan de vrijstelling van betaling komt te vervallen, indien het dienstverband tussen de werkgever en de (aspirant) deelnemer is beëindigd, eindigt het deelnemerschap.

Artikel 11   Pensioen en scheiding

Bijzonder nabestaandenpensioen voor de partner

1. De vrouw/man, wier/wiens huwelijk met een deelnemer eindigt door scheiding tijdens het bestaan van het dienstverband tussen de werkgever en de deelnemer verkrijgt per de scheidingsdatum onder de naam van bijzonder nabestaandenpensioen voor de partner een zodanige aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner als de verzekerd ten behoeve van haar/hem, zou hebben verkregen indien op de scheidingsdatum zijn/haar dienstverband met de werkgever zou zijn beëindigd op de wijze als bedoeld in artikel 13. Ter zake van deze aanspraak zal PVM voor de gewezen echtgenoot een afzonderlijk pensioenoverzicht vervaardigen.
Een verzekering van nabestaandenpensioen voor de partner die alleen verzekerd is op risicobasis heeft geen waarde en komt derhalve te vervallen.
2. De vrouw/man, wier/wiens huwelijk met een gewezen deelnemer eindigt door scheiding verkrijgt onder de naam van bijzonder nabestaandenpensioen voor de partner een zodanige aanspraak op nabestaandenpensioen voor de partner als de gewezen deelnemer ten behoeve van haar/hem heeft verkregen bij het beëindigen van zijn/haar dienstverband met de werkgever als bedoeld in artikel 13. Met betrekking tot de afgifte van een afzonderlijk pensioenoverzicht geldt het in lid 1 gestelde.
3. Het in lid 1 en lid 2 gestelde vindt geen toepassing indien de (gewezen) deelnemer en de vrouw/man bij notarieel verleden akte anders overeenkomen, of de rechter bij het vonnis tot echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed op hun gemeenschappelijk verzoek anders beslist, nadat partijen daarbij aan de notaris onderscheidenlijk de rechter een verklaring van PVM hebben overgelegd waarin deze verklaart dat zij bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.
4. Het bijzonder nabestaandenpensioen voor de partner gaat in op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer overlijdt, mits de pensioengerechtigde gewezen partner dan in leven is.
Het bijzonder nabestaandenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin het overlijden van de pensioengerechtigde gewezen partner plaatsvindt.

Bijzonder ouderdomspensioen

5. In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed of in geval van eindiging van een geregistreerd partnerschap vindt verevening van het tijdens het partnerschap bij de werkgever opgebouwde ouderdomspensioen plaats conform de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
6. Het bepaalde in lid 5 is niet van toepassing indien partijen verevening van pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding.
7. In geval van scheiding als bedoeld in artikel 1 lid c kan dit artikel worden toegepast als ware sprake van scheiding, indien beide partijen dit zijn overeengekomen in het notarieel verleden samenlevingscontract dan wel in een notariële akte opgemaakt bij de beëindiging van het samenlevingscontract.

8. De kosten van verevening zal PVM in gelijke delen aan beide partijen in rekening brengen.

Artikel 12 Vervallen

Artikel 13 Aanspraken bij beëindiging dienstverband

1. a. Indien het deelnemerschap eindigt door ontslag uit het dienstverband behoudt de gewezen deelnemer, mits het deelnemerschap dan één jaar of langer heeft geduurd, gebaseerd op de premiebetalingen die tot dan toe verricht zijn.
  - b. De deelnemer verkrijgt - jegens de werkgever - ten minste een premievrije aanspraak op ouderdomspensioen op de voet van de tot dan door en voor hem betaalde en uit hoofde van artikel 2, zesde lid, van de Pensioen- en spaarfondsenwet nog verschuldigde bijdragen voor ouderdomspensioen naarmate de voor pensioeningang vereiste duur van de verzekering is verstreken.
  - c. De deelnemer ontvangt, wanneer hij ophoudt aan de onderneming van de werkgever verbonden te zijn anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, ten minste een aanspraak op ouderdoms-, c.q. nabestaandenpensioen voor de partner en voor de kinderen met inachtneming van het hierna in dit lid bepaalde:
    1. PVM stelt de hoogte vast van een tijdsevenredig ouderdomspensioen. Daaronder wordt verstaan het verschil tussen het ouderdomspensioen dat de deelnemer zou hebben gekregen als hij aan de onderneming van de werkgever verbonden zou zijn geweest tot de pensioengerechtigde leeftijd en het ouderdomspensioen dat hij zou hebben gekregen als hij verzekerd zou zijn geweest vanaf het tijdstip waarop het verbonden zijn aan de onderneming van de werkgever eindigde tot de pensioengerechtigde leeftijd. Bij de berekening bedoeld in de vorige volzin wordt, voor wat betreft de gegevens die voor de vaststelling van de pensioenaanspraken van belang zijn, uitgegaan van die gegevens, zoals deze bekend zijn op het moment waarop het verbonden zijn aan de onderneming van de werkgever is geëindigd.
    2. Wanneer de premievrije aanspraak op ouderdomspensioen, verkregen op grond van het in lid 1 sub b bepaalde, minder bedraagt dan het tijdsevenredig ouderdomspensioen, vastgesteld op grond van het in lid 1 sub c.1 bepaalde, kan het verschil worden verdeeld in zoveel gelijke delen als er kalendermaanden liggen in het tijdvak tussen de datum, waarop het verbonden zijn aan de onderneming van de werkgever eindigt, en de datum waarop het ouderdomspensioen ingaat. Tijdens bedoeld tijdvak verkrijgt de deelnemer - jegens de werkgever - telkens op de eerste dag van elke kalendermaand recht op verhoging van zijn aanspraak op ouderdomspensioen met één van de gelijke delen bedoeld in de eerste volzin.
2. Het in lid 1 sub a bedoelde deel van de verzekerde pensioenbedragen waarop de gewezen deelnemer recht houdt wordt vermeld op een dan af te geven pensioenoverzicht.

3. Indien het deelnemerschap wegens ontslag korter dan één jaar heeft geduurd, dan krijgt de gewezen deelnemer tenminste de door hem betaalde eigen bijdrage gerestitueerd.

Artikel 14 Het recht op waardeoverdracht

1. Ingeval beëindiging van het deelnemerschap als bedoeld in artikel 13, dan wel bij aanvang van het deelnemerschap, zal PVM:
  - a. op verzoek van een gewezen deelnemer aanspraken op pensioen afkopen, indien die afkoop er toe strekt het de rechthebbende mogelijk te maken om onder aanwending van die afkoopsom bij een andere instelling aanspraken op pensioen te verwerven.
  - b. op verzoek van een deelnemer een in het kader van het wettelijk recht op waardeoverdracht aangeboden afkoopsom aanwenden ter verwerving van aanspraken op pensioen voor die deelnemer.Een en ander gebeurt indien wordt voldaan aan de in artikel 16a van de Regelen verzekeringsovereenkomsten Pensioen- en spaarfondsenwet neergelegde vereisten.
2. De waarde van de af te kopen aanspraken op pensioen, dan wel van de met een aangeboden afkoopsom in te kopen aanspraken op pensioen, wordt vastgesteld door de actuaris van PVM volgens daarvoor bij PVM geldende tarieven.
De vaststelling van deze waarden en de procedure aangaande de waardeoverdracht, gebeurt conform het Besluit reken- en procedureregels recht op waardeoverdracht.

Artikel 15 Toeslagen

1. Indien de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud daartoe aanleiding geeft kunnen worden aangepast met een toeslag:
  - a. de ingegane pensioenen;
  - b. de aanspraken op ouderdomspensioen en het verzekerde nabestaandenpensioen voor de partner voor de partner van een gewezen deelnemer op wie het bepaalde in artikel 10 van toepassing is;
  - c. de aanspraken op grond van artikel 11 lid 4 van de vereveningsgerechtigde;
  - d. de aanspraken op ouderdomspensioen en het verzekerde nabestaandenpensioen voor de partner voor de partner van een gewezen deelnemer op wie het bepaalde in artikel 13 van toepassing is;
  - e. het tot en met 31 december 2001 verworven ongehuwden ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 24.
2. De toeslag is gelijk aan het percentage waarmee de kosten van levensonderhoud zijn gestegen in de maand januari, van het jaar waarin de toeslag plaatsvindt, ten opzichte van die kosten in de daaraan voorafgaande maand januari.
Voor de bepaling van de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud zal worden uitgegaan van het door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde prijs-indexcijfer "CPI-Alle-Huishoudens-afgeleid".
3. De aanpassingen als bedoeld in lid 1 vinden plaats per 1 januari (voor het eerst per 1 januari 2003).

Artikel 16   Uitkeringen

1. De pensioenen worden aan het einde van iedere maand uitgekeerd in termijnen, elk groot één twaalfde deel van de jaarpensioenen. De eerste uitkering vindt plaats in de maand waarin het pensioen ingaat en de laatste uitkering in de maand waarin de pensioengerechtigde overlijdt of het recht op pensioen eindigt.
2. Alle belastingen geheven of in te houden op enig uit te keren bedrag komen voor rekening van degene aan wie de uitkering geschiedt.

Artikel 17   Eigen bijdrage

1. De (aspirant) deelnemer is een bijdrage verschuldigd. De eigen bijdrage bedraagt 4% van het gedeelte van het pensioensalaris dat in een kalenderjaar uitgaat boven de bijdragegrens (1 januari 2002: EUR 36.302,00).
Deze bijdragegrens kan jaarlijks per 1 januari (voor het eerst per 1 januari 2003) door de werkgever worden aangepast uitgaande van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever in het voorafgaande kalenderjaar, met dien verstande dat in het geval een algemene loonontwikkeling per 1 januari in werking treedt daarmee reeds bij de vaststelling van de bijdragegrens per die datum rekening kan worden gehouden.
2. De eigen bijdrage wordt door de werkgever op het loon ingehouden, in dezelfde termijnen als waarin het loon wordt uitbetaald.
3. Bijdragen zijn niet verschuldigd en geen aanspraken worden verworven over tijdvakken waarover geen loon wordt ontvangen. Indien en voor zover over deze tijdvakken de bijdragen worden voldaan, worden over deze tijdvakken alsnog aanspraken toegekend.

Artikel 18   Verplichtingen

1. De (aspirant) deelnemer is verplicht om alle inlichtingen te verstrekken en bescheiden over te leggen aan de werkgever die voor het op de juiste wijze verzekeren van de pensioenaanspraken noodzakelijk zijn.
2. De (aspirant/gewezen) deelnemer, gepensioneerde en zij die recht op (bijzonder) partner- of wezenpensioen hebben verkregen zijn verplicht om aan PVM alle door haar noodzakelijk geachte inlichtingen te verstrekken en bescheiden over te leggen met betrekking tot de uitvoering van het pensioenreglement en van de ter uitvoering daarvan afgegeven polis van levensverzekeringen.
3. De (aspirant) deelnemer is verplicht zich aan een geneeskundig onderzoek te onderwerpen indien zulks voor het sluiten of het verhogen van een verzekering dan wel voor de beoordeling van eventuele arbeidsongeschiktheid nodig is.
4. De (aspirant) deelnemer is verplicht aan de werkgever onverwijld kennis te geven van huwelijk, echtscheiding, ontbinding van huwelijk na scheiding van tafel en bed, aanvang en beëindiging van de gezamenlijke huishouding alsmede van de sekse van de partner en van overlijden van zijn/haar echtgenoot c.q. partner. Indien hieraan niet wordt voldaan kan dit met zich meebrengen dat de uitkeringsgerechtigde in zijn pensioenrechten wordt beperkt dan wel van zijn pensioenrechten wordt uitgesloten.

Artikel 19 Bijzondere gevallen

1. De werkgever is niet aansprakelijk indien een pensioen niet of onjuist is verzekerd door dat de (aspirant) deelnemer niet, niet goed of niet tijdig aan de voor hem uit dit pensioenreglement voortvloeiende verplichtingen heeft voldaan.
2. De werkgever behoudt zich het recht voor de betaling van verschuldigde bedragen en/of stortingen ter zake van de bij PVM verzekerde pensioenrechten geheel of gedeeltelijk te beëindigen indien:
  - a. de (aspirant) deelnemer niet, niet goed of niet tijdig aan de uit dit pensioenreglement voortvloeiende verplichtingen heeft voldaan;
  - b. van overheidswege nieuwe verplichte ouderdoms-, partner- en/of wezenvoorzieningen worden ingevoerd, dan wel bestaande worden uitgebreid of verhoogd zodanig dat verlaging, beperking of beëindiging van deze pensioenregeling gezien de opzet verantwoord is;
  - c. de werkgever na een afwijzende beschikking op een daartoe door hem ingediend dispensatieverzoek wordt verplicht zijn personeel of een gedeelte daarvan te laten deelnemen in een bedrijfspensioenfonds;
  - d. de bedrijfsresultaten (volledige) voldoening onmogelijk maken. Deze onmogelijkheid staat echter niet te zijner beoordeling; maar moet naar objectieve maatstaven worden gemeten en aangetoond, bijvoorbeeld door middel van een accountantsrapport.
3. Het verminderen of staken van de bijdrage in de verschuldigde bedragen en/of stortingen zal niet van invloed zijn op de rechten verkregen door reeds betaalde bedragen en/of stortingen.
4. Indien door de werkgever van dit recht gebruik wordt gemaakt zullen de (aspirant) deelnemers terstond hiervan in kennis worden gesteld. De werkgever zal met hen overleg dienen te plegen over een eventuele herziening van de pensioenregeling.

Artikel 20 Betalingsachterstand

Indien de door de werkgever per de vervaldatum verschuldigde betaling niet binnen één maand en 10 dagen na afloop van het kalenderkwartaal waarin de betaling verschuldigd is geworden, is voldaan, dient de werkgever de (aspirant/gewezen) deelnemers hiervan binnen 3 maanden schriftelijk in kennis te stellen. Indien na één maand nadat de werkgever de betalingsachterstand uiterlijk had moeten melden nog geen betaling heeft plaatsgevonden, is PVM gerechtigd de verzekerde pensioenbedragen te verlagen naar rato van de reeds betaalde bedragen of de verzekering te laten vervallen, indien aan de verzekering geen waarde kan worden toegekend.

Artikel 21 Aanvulling en afwijking van het reglement

1. In gevallen waarin niet door dit pensioenreglement wordt voorzien beslist de werkgever naar redelijkheid en zoveel mogelijk in overeenstemming met de reglementaire bepalingen.

2. De werkgever is bevoegd in bijzondere gevallen van dit pensioenreglement af te wijken mits deze afwijking aan de (aspirant) deelnemer is meegedeeld en niet in strijd is met de Pensioen- en spaarfondsenwet.

Artikel 22 Toepasselijkheid

Dit pensioenreglement is onderworpen aan het Nederlandse recht en alle er aan ontleende rechten luiden in Euro.

Artikel 23 Inwerkingtreding

Dit pensioenreglement is in werking getreden op 1 oktober 1991, gewijzigd per 1 mei 1993, 1 januari 1999, 1 januari 2002 en 1 januari 2003.

Artikel 24 Ongehuwden ouderdomspensioen

Voor degenen die op 31 december 2001 deelnemer waren, blijft ten aanzien van de vaststelling van de aanspraken op ongehuwden ouderdomspensioen de regeling zoals deze op voornoemde datum luidde van toepassing. Dit betekent dat voor betrokkenen dienaangaande het volgende geldt:

1. Pensioengerechtigd voor het ongehuwden ouderdomspensioen is de (gewezen) deelnemer.
2. Het ongehuwden ouderdomspensioen gaat in bij in leven zijn van de pensioengerechtigde op de pensioendatum indien de verzekerde op die datum ongehuwd is of na die datum indien en zodra het huwelijk van de verzekerde eindigt door echtscheiding of overlijden van de echtgenoot en wordt uitgekeerd zolang de verzekerde in leven is en ongehuwd is.
3. Het toegezegde ongehuwden ouderdomspensioen bedraagt per dienstjaar, voor zover gelegen vóór 1 januari 2002, 2,5% van het verschil tussen tweemaal de AOW-uitkering die een gehuwde pensioengerechtigde ontvangt en de AOW-uitkering die een ongehuwde pensioengerechtigde ontvangt, beide bedragen inclusief structureel deel en vakantietoeslag.
Over dienstjaren vanaf 1 januari 2002 wordt geen ongehuwden ouderdomspensioen opgebouwd.
4. Het in te kopen ongehuwden ouderdomspensioen per de datum waarop het recht op ouderdomspensioen ontstaat, respectievelijk de daarop volgende peildatum, is gelijk aan het toegezegde ongehuwden ouderdomspensioen verminderd met het reeds ingekochte ongehuwden ouderdomspensioen per de betreffende peildatum en gedeeld door het op maanden afgeronde aantal dienstjaren gelegen tussen de datum waarop het recht op pensioen ontstaat, respectievelijk de betreffende peildatum en de pensioendatum.
Vanaf 1 januari 2002 wordt géén ongehuwden ouderdomspensioen ingekocht.

Artikel 25   Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Voor (aspirant) deelnemers van wie het pensioensalaris meer bedraagt dan de maximale uitkeringsgrondslag als bedoeld in lid 2, is een arbeidsongeschiktheidspensioen meeverzekerd ter grootte van 70% van het pensioensalaris, verminderd met 70% van de maximale uitkeringsgrondslag.
2. De maximale uitkeringsgrondslag wordt bij aanvang van het deelnemerschap en vervolgens jaarlijks op 1 januari vastgesteld op een bedrag dat gelijk is aan het maximumloon waarop de uitkering ingevolge de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering is gebaseerd (1 januari 2002: EUR 41.499,00).
3. Het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op de eerste dag nadat de (aspirant) deelnemer 52 volle weken arbeidsongeschikt is geweest.
Het arbeidsongeschiktheidspensioen eindigt op de pensioendatum of, zo deze datum eerder valt, op de laatste dag van de maand waarin het overlijden van de gerechtigde plaatsvindt.
Het bepalen of er recht bestaat op uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen alsmede de vaststelling van de mate van arbeidsongeschiktheid geschiedt aan de hand van een aan PVM te overleggen beschikking, afgegeven door het uitvoerende orgaan van de AAW/WAO.
4. Het percentage van het uit te keren arbeidsongeschiktheidspensioen wordt gesteld op:
  - a. 100 indien en zolang de arbeidsongeschiktheid 65% of meer bedraagt;
  - b. 50 indien en zolang de arbeidsongeschiktheid 45% tot 65% bedraagt.
5. Het arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt maximaal EUR 49.915,00.
Het maximale arbeidsongeschiktheidspensioen kan jaarlijks per 1 januari (voor het eerst per 1 januari 2003) door de werkgever worden aangepast uitgaande van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever in het voorafgaande kalenderjaar, met dien verstande dat in het geval een algemene loonontwikkeling per 1 januari in werking treedt daarmee reeds bij de vaststelling van het maximale arbeidsongeschiktheidspensioen per die datum rekening kan worden gehouden.
6. De deelnemer heeft geen recht op arbeidsongeschiktheidspensioen indien bij opname in de pensioenregeling de deelnemer ouder is dan 55 jaar.
7. Indien er geen sprake is van een uitkering van een arbeidsongeschiktheidspensioen, vervalt de verzekering van dit arbeidsongeschiktheidspensioen, zonder recht op premievrije aanspraken of een uitkering ineens, indien en zodra het deelnemerschap eindigt door ontslag uit het dienstverband.
8. Indien ten gevolge van volledige arbeidsongeschiktheid van een (aspirant) deelnemer op grond van de betreffende voorwaarden van verzekering (een) volledige arbeidsongeschiktheidspensioen(en) is (zijn) verschuldigd, blijft ook na het beëindigen van het dienstverband tussen de werkgever en de (aspirant) deelnemer de op dat moment bestaande pensioenverzekering ongewijzigd in stand, indien en zolang als deze arbeidsongeschiktheid voortduurt.

9. Indien ten gevolge van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van een (aspirant) deelnemer op grond van de betreffende voorwaarden van verzekering een arbeidsongeschiktheidspensioen is verschuldigd, blijft ook na het beëindigen van het dienstverband tussen de werkgever en de (aspirant) deelnemer de op dat moment bestaande pensioenverzekering voor wat betreft het deel van het toegekende arbeidsongeschiktheidspensioen in stand, indien en zolang als deze arbeidsongeschiktheid voortduurt.
10. Indien de mate van arbeidsongeschiktheid van een (aspirant) deelnemer wordt herzien, worden, indien het dienstverband tussen de werkgever en de (aspirant) deelnemer is beëindigd, de verzekerde pensioenbedragen aangepast overeenkomstig de op grond van de betreffende voorwaarden van verzekering geldende maatstaven en blijft ook na het beëindigen van het dienstverband de op dat moment bestaande pensioenverzekering voor wat betreft het deel van het toegekende arbeidsongeschiktheidspensioen in stand.
11. Indien de mate van arbeidsongeschiktheid van een deelnemer geheel wordt herzien en tengevolge daarvan de uitkering van het arbeidsongeschiktheidspensioen komt te vervallen en het dienstverband tussen de werkgever en de deelnemer is beëindigd, eindigt het deelnemerschap.

Artikel 26 Aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Indien aan een (aspirant) deelnemer op of na 1 januari 2003 een WAO-uitkering wordt toegekend, kan bovendien aanspraak op een (uitgesteld) aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen ontstaan.
2. De ingangsdatum van het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen is gelijk aan de datum waarop de WAO-vervolguitkering van de (aspirant) deelnemer ingaat. De WAO-vervolguitkering gaat in na afloop van de uitkeringstermijn van de WAO-loondervingsuitkering, welke termijn afhankelijk is van de leeftijd van de (aspirant) deelnemer.
De uitkeringsduur volgens de huidige WAO is af te lezen uit onderstaande tabel.

Leeftijd tijdens ingang WAO-uitkering	Uitkeringsduur WAO- loondervingsuitkering
jonger dan 33 jaar	0 jaar
33 tot en met 37 jaar	0,5 jaar
38 tot en met 42 jaar	1 jaar
43 tot en met 47 jaar	1,5 jaar
48 tot en met 52 jaar	2 jaar
53 tot en met 57 jaar	3 jaar
58 jaar	6 jaar
59 jaar en ouder	tot leeftijd 65

2. Het aanvullend arbeidsongeschiktheidspensioen eindigt op de laatste dag waarop de WAO-vervolguitkering wordt verleend of, zo deze datum eerder valt, op de laatste dag van de maand waarin het overlijden van de gerechtigde plaatsvindt.
3. De hoogte van het aanvullende arbeidsongeschiktheidspensioen wordt vastgesteld per de datum waarop de WAO-uitkering ingaat.
Bij een arbeidsongeschiktheid van 80-100% bedraagt het jaarlijks aanvullende arbeidsongeschiktheidspensioen 1,40% van het gedeelte van het pensioensalaris als bedoeld in artikel 5 lid 3, met als ondergrens het wettelijk minimumloon (1 januari 2002: EUR 15.638) en als bovengrens het bedrag als bedoeld in artikel 25 lid 2, vermenigvuldigd met het aantal volle jaren gelegen tussen de leeftijd van betrokkene op de ingangsdatum van de WAO-uitkering en de pensioendatum.
4. Het bepaalde in artikel 25 lid 4 en leden 6 tot en met 10 is van overeenkomstige toepassing.